

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiariorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

155. An, & qualiter, etiam, dum unus patronorum præsentat indignum, de
volvatur collatio ad Superiorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

ritorum, & non violetur etiam justitia distributiva, nisi Ecclesia expresse præcipiat suis dispensatotibus, ut eidem optimos & magis idoneos ministros, sed satis impleant officium suum & fidelitatem, procurando ministros idoneos. Addit quoque Garc. num. 18. & 19. procedere id quoque in patronis Ecclesiasticis, quin & videri probabile in patronis laicis sufficere, dignum præsentare etiam ad curata, citatque pro hoc Lamb. p. 1. l. 2. q. 10. a. 3. num. 17. Rodriq. in sum. To. 1. c. 106. num. 8. Ledesim. in sum. p. 2. tr. 7. c. 2. conclus. 79. Bannez &c. dans rationem ex Trid. iuxta paulo suprà relata ex Bassao, argumenta in contrarium solvit à num. 20. Idem absolute docet Castrop. cit. d. 2. p. 7. num. 6. Nimirum patronum Ecclesiasticum ad beneficia simplicia, & laicum nequidem ad curata teneri eligere digniorē; citat pro hoc Pet. Navar. de refit. l. 2. q. 10. a. 3. num. 17. Paulò aliter prædictam sententiam limitat Less. l. 2. c. 34. du. 14. apud Garc. num. 15. dum docet esse mortale eligere, postulare, præsentare (idem est de collatione libera) dignum omisso digniore ad beneficia habentia curam animarum, vel aliam functionem magni momenti; in aliis verò, ut Canonicatus, capellaniis semel vel bis prætermittere dignorem, non esse mortale; cùm id non censeatur notabile incommodum, aut notabilis injurya in Ecclesiam (paucorum enim mediocritas aliorum virtute facile compensatur) nec sit propriè injurya dignioris: Secūs verò esse, seu esse peccatum mortale contra fidelitatem Ecclesie debitum, si quis passim id faciat, etiam in his beneficiis, & raro curen, ut digniores præferantur. Porò qualiter eligens dignum prætermisso dignore tenetur illi vel Ecclesiæ ad restitutionem, vide Garc. à num. 26. & dicta à nobis alibi.

Questio 155. An, & qualiter, etiam dum unus patronorum præsentat indignum, devolvatur collatio ad superiorem?

Respondeo: dum plures sunt patrōni, penes quorum singulos in solidum est juspatornatū, exercitiūque solum divisum est inter plures, & per unum eorum præsentatus est indignus, alius non nocet hujusmodi præsentatio, & minimè devolvitur collatio ad Superiorem. Proceditque etiam plures patronorum præsentant indignum; non enim possunt ii, qui nondum præsentarunt, aut præsentarunt dignam, puniri ex delicto alterius, aut aliorum; cùmque juspatornatū singulis in solidum insit, nec inter se faciant partes aliter, quam per concursum seu exercitium præsentandi, totum hoc jus etiam in uno, nimirum non præsentante indignum solidatur per jus non decrescendi. Lott. l. 2. q. 6. num. 30. & 32. citans Lamb. cit. q. 10. a. 5. num. 10. & l. 2. p. 2. q. 4. a. 5. n. 4.

2. Quin etiam idem est, sive non fit devolutio, etiamsi præsentans indignum habuisset mandatum (indeterminatum tamen) ad præsentandum ab alio compatrōno; cùm, ut gl. & Imol. in c. dilectio. de prob. Mandatum non debet trahi ad factum, unde mandans incidat in pœnam; dum enim verisimile non est, datum esse mandatum ad præsentandum indignum, sed potius dignum, si illud aliter interpretaremur, extenderetur actus ultra intentionem agentis, quod non est dicendum, adeoque semper omni culpā mandantis, is non potest puniri ex delicto alterius patrōni mandatarii. Lott. loc. cit. num. 32. iuxta Rotam in Vercell. Capell. an. 19. Jun. 1656.

Questio 156. in specie: An, & qualiter patronus præsentare debeat proximiorem?

Respondeo dum lex fundatoris in jurepatronatus passivi non vocat proximiorem, sed solum mandat præsentari aliquem de sua parentela, vel de certo genere; habens parentem præstans tali satisfacit præsendando unū de genere, quamvis remotiorem. C. Luc. de jurepatro. d. 45. num. 3. id ipsum probabilitate non carere ait Castrop. de benef. d. 4. p. 9. num. 5. eò quod, dum fundator dixit, ut patronus provideat unum de consanguineis, videatur electionem reliquise ejus voluntati, & tacite dixisse, ut præsentet, quem maluerit. citat pro hoc Rodriq. in sum. To. 1. c. 106. et si dicat contrarium, nempe quod in eo casu teneatur patronus eligere proximiorem, esse sententiam communem; eò quod tunc intelligatur electio non voluntari, sed judicio & arbitrio patroni commissa, quod regulatum esse debet, ac proinde eligendus, quem fundator præsumitur magis diligere, qui est ei propinquior. pro hac communi sententia citat Garc. am. p. 7. l. 15. num. 17. Gutt. can. q. 1. 15. c. 11. num. 38. & conf. 26. num. 11.

2. Siverò lex fundatoris habet, ut in parentela seu descendentiā proximior præsentetur, is necessariò præsentaudus est. C. Luc. loc. cit. num. 6. sed & proximior fundatoris, non verò proximior ultimi possessoris beneficii est eligendus; quia beneficium non successione hereditariā, & quasi majoratus ad hæredes transferatur, sed ex collatione Ordinarii, spectata voluntate fundatoris, quia semper præsumitur esse de sibi propinquiori Castrop. loc. cit. num. 6. citans Lamb. l. 2. p. 3. q. 5. a. 4. num. 12. & 15. Garc. p. 7. c. 15. num. 20. Valq. de testim. c. 8. §. 3. du. 2. num. 48.

3. Quid si sint duo æquè propinquoi, unus descendens per lineam masculinam, alter per femininam, stare penes patronum eligere, quem maluerit; & non teneri illum præferre descendente per lineam masculinam; eò quod in beneficiis non tractetur de conservanda agnatione, tenet Garc. p. 7. c. 15. num. 21. apud Castrop. loc. cit. num. 7. et si in contrarium existimet verius; eò quod consanguineus per lineam masculinam semper præsumatur magis dilectus & affectus fundatori, utpote qui ejus agnationem excellentiori via conservat. Unde etiam docet idem Castrop. num. 8. & apud illum Zavallos in com. contra communem q. 26. num. 13. Lopez contra Garc. p. 7. c. 15. num. 22. quod dum uxor & maritus ex bonis communibus fundarunt capellaniā conferendam utriusque consanguineis, præferendus sit in gradu æquali consanguineus mariti, eò quod maritus in fundatione videatur præcipua persona; nisi forte consanguinei uxoris prius nominati essent, eò quod tunc ex scriptura nominatione prævia colligatur mens mariti fuisse, ut consanguinei uxoris præferantur. Castrop. loc. cit. num. 9. citans Felin. in c. dilata. de. rescrip. num. 4. & seq. Gutt. conf. 26. num. 10. Gomez. ro. 1. var. c. 2. num. 2.

4. Porro computationem proximitatis faciendam esse potius secundum jus civile, quam Canonicum, censet Castrop. num. 10. citans Garc. ubi ante num. 25. nisi forte fundator consanguineos intra quartum gradum determinasset; quia tunc ratione hujus determinationis canonicanam computationem videtur attendisse, in qua solum Consanguinitas ad quartum gradum extenditur. Parimodo, quicunque hic